

KANSALLISTEATTERI

Tiedote 13.11.2025

Elli Salon kirjoittama *Muistopäivä*-esitys käsittelee traagista ja vaiettua historiaa

Elli Salon kirjoittama ja **Riikka Oksasen** ohjaama *Muistopäivä* saa kantaesityksensä Pienellä näyttämöllä 19.11. Salo on kirjoittanut fiktiivisen näytelmän vuoropuhelussa Kansallisarkiston laajan tutkimushankkeen *Suomalaiset Venäjällä 1917–1964* kanssa. Valtioneuvoston kanslian rahoittama tutkimus on tuottanut merkittävästi uutta tietoa **Stalinin** vainoissa kuolleiden suomalaisten vaiheista. Näyttämöllä nähdään koskettava esitys, jossa ihmisten toivonliekki ei sammu, vaikka syöksykierre on vääjäämätön.

Kuva: Janne Vasama

Vainoissa kuolleiden tarinat täydentävät kuvaa historiasta

1930-luvun Suomi kamppaili maailmanlaajuisen talouslaman kourassa, ja työttömyys kasvoi ennennäkemättömiin lukuihin. Puutetta kärsittiin leivän ja asumusten lisäksi empatiasta, sillä Lapuan liike ja äärioikeistolaiset arvot kylvivät yhteiskunnassa pelkoa ja julmuutta. Lohduttoman näköalaton tilanne pakotti kymmenet tuhannet suomalaiset etsimään elämän perusasioita – työtä, leipää ja lämpöä – Neuvostoliitosta. Töitä kaikille ja ruokaa kahdesti päivässä -lupausten sijaan loikkareita odotti ankea ja brutaali todellisuus, jossa ihmisarvo oli lakkautettu. Neuvosto-propagandan onnena osoittautui päämäärättömäksi työorjuudeksi ja pakkosiirroiksi. Kollegoina työskentelivät korventava nälkä, vilu, sairaudet ja kavalkadi syöpäläisiä. Aika ei parantanut tilannetta: **Stalinin** vainoissa vuosina 1937–1938 teloitettiin keskimäärin 1 500 ihmistä joka päivä.

Elli Salon kirjoittama ja **Riikka Oksasen** ohjaama *Muistopäivä* kertoo seitsemästä ihmisestä, jotka loikkasivat Suomesta Neuvostoliittoon ja katosivat Stalinin vainoissa 1930-luvulla. Salo on kirjoittanut *Muistopäivä*-näytelmän yhteistyössä *Kansallisarkiston *Suomalaiset Venäjällä 1917–1964* -tutkimushankkeen kanssa. Salon teksti on syntynyt todellisten ihmisten jälkeensä jättämien kirjeiden, päiväkirjojen, muistelmien, haastatteluiden, kuulustelupöytäkirjojen ja etsivän keskuspoliisin henkilömappien avulla. Näytelmän maailman ja henkilöt Salo on koostanut tutkimusmateriaalina käytetyistä aineistofragmenteista ja kutonut ne yhteen mielikuvituksensa avulla. Siten hahmot eivät suoraan edusta ketään olemassa ollutta tai elävää ihmistä.

Kuva: Janne Vasama

KANSALLISTEATTERI

Oksasen taitavassa ohjauksessa näyttämölle syntyy poikkeuksellisen vaikuttava teos, jonka yhteiskunnallinen merkitys on huomattavan suuri.

”On demokraattisen yhteiskunnan kannalta välttämätöntä, että viimein on selvitetty se, mitä Neuvostoliittoon lähteneille ihmisille tapahtui. Emme voi sulkea silmiämme siltä, että Suomessa monet ajettiin niin ahtaalle, etteivät ihmiset enää nähneet muuta ratkaisua. Työryhmänä meitä on liikuttanut jokaisen näytelmän henkilön tarina. Olemme pysähtyneet sen valtavan voiman äärelle, jota ihminen sisällään kantaa. Voiman, joka auttaa jatkamaan eteenpäin ja löytämään toiveikkuuden silloinkin, kun todellisuus ympärillä on pilkkopimeä,” ohjaaja Riikka Oksanen sanoo.

Upean ensemblen näyttelijätyö saa katsojan imeytymään henkilöhahmojen traagiseen tarinaan ja kohtaloon ensihetkestä alkaen. Rooleissa nähdään **Geoffrey Erista, Inke Koskinen, Pirjo Lonka, Annika Poijärvi, Marja Salo, Rasmus Slätis ja Miiko Toiviainen.**

Musiikki ja koreografinen liike ovat saumattomat osat esitystä, ja ne molemmat kuljettavat tarinaa eteenpäin pakahduttavan vahvasti ja kauniisti. Muusikot **Eva Louhivuori ja Ilkka Tolonen** ovat koko ajan näyttämöllä, ja kaksikko on myös säveltänyt esityksen musiikin. Koreografiasta vastaa **Lasse Lipponen**, joka Louhivuoren ja Tolosen tavoin debytoi Kansallisteatterissa.

Kantaesitys Pienellä näyttämöllä 19.11.2025

Työryhmä

Rooleissa Geoffrey Erista, Inke Koskinen, Pirjo Lonka, Annika Poijärvi, Marja Salo, Rasmus Slätis ja Miiko Toiviainen

Muusikot Eva Louhivuori ja Ilkka Tolonen

Ohjaus Riikka Oksanen **Teksti** Elli Salo **Lavastussuunnittelu** Janne Vasama **Pukusuunnittelu** Saija Siekinen **Valo- ja videosuunnittelu** Ville Virtanen **Musiikki ja äänisuunnittelu** Eva Louhivuori ja Ilkka Tolonen **Koreografia** Lasse Lipponen **Livevideosuunnittelu** Kalle Mäkelä **Naamiointin suunnittelu** Emma Lopenen **Tekstin dramaturgi** Minna Leino

*Valtioneuvoston kanslian rahoittama laaja tutkimus päättyy vuoden 2025 lopussa, ja se on tuottanut merkittävästi uutta tietoa Stalinin vainoissa kuolleiden suomalaisten vaiheista. Lue tutkimuksesta lisää täältä [Suomalaiset Venäjällä | Kansallisarkisto](#)

Elli Salo on näytelmäkirjailija, dramaturgi ja suomentaja, joka toimii Kansallisteatterin kotikirjailijana. Salon esikoisromaani *Keräilijät* (Otava) julkaistiin toukokuussa 2025, ja Salo on teoksellaan noteerattu kaunokirjallisuuden vuoden 2025 Finlandia-palkintoehdokkaana. Teatterin Uusi Alkukirjasto (TUA) julkaisee *Muistopäivä*-näytelmän 18.11.2025.

Riikka Oksasen kiitettyjä ohjaustöitä on nähty lukuisten kotimaisten teattereiden lisäksi myös Suomen Kansallisoopperassa. Oksasen ja Salon yhteistyönä on Kansallisteatterissa aiemmin nähty kantaesitys *Alina* (2019). Oksanen aloittaa vuoden 2026 alussa Ryhmäteatterin taiteellisenä johtajana.

KANSALLISTEATTERI

Lisätiedot:

Pääjohtaja Mika Myllyaho

Sähköpostiosoite mika.myllyaho@kansallisteatteri.fi

Puhelinnumero 044 593 8130

Haastattelupyynnot ja medialipputoiveet:

Viestintäpäällikkö Karoliina Masalin

Sähköpostiosoite karoliina.masalin@kansallisteatteri.fi

Puhelinnumero 040 833 7382

Suomen Kansallisteatteri on vuonna 1872 perustettu vanhin suomenkielinen ammattiteatteri. Kansallisteatteri on taiteellinen teatteri, jonka ohjelmistossa nähdään uutta kotimaista draamaa, kiinnostavia ulkomaisia näytelmiä ja parhaita klassikoita. Ydinarvomme ovat taiteellisuus, yhdenvertaisuus ja keskusteleavuus.